

Lektion 5

Essen und Trinken

A. Das Obst und Gemüse

Das Obst

Tekil / Çoğu

die Orange / die Orangen (portakal)
die Birne / die Birnen (armut)
der Apfel / die Äpfel (elma)
die Kiwi / die Kiwis (kivi)
die Banane / die Bananen (muz)
die Zitrone / die Zitronen (limon)
die Kirsche / die Kirschen (kiraz)
die Erdbeere / die Erdbeeren (çilek)
die Ananas / die Ananasse (ananas)
die Wassermelone / die Wassermelonen (karpuz)
der Pfirsich / die Pfirsiche (şeftali)
die Pflaume / die Pflaumen (erik)

Das Gemüse

Tekil / Çoklu

die Gurke / die Gurken (salatalık)
die Tomate / die Tomaten (domates)
der Kopfsalat / die Kopfsalate (marul)
die Karotte / die Karotten (havuç)
die Zwiebel / die Zwiebeln (soğan)
der Kartoffel / die Kartoffeln (patates)
die Paprika / die Paprikas (biber)
die Aubergine / die Auberginen (patlıcan)
der Blumenkohl / die Blumenkohle (karnabahar)
der Mais / der Mais (mısır)
der Pilz / der Pilze (mantar)

Was ist das? (Bu nedir?)

(+) Das ist ein/eine ...

(-) Das ist kein/keine ...

der / das → ein/kein

die → eine/keine

der Apfel (elma) - ein Apfel (bir elma)

Was ist das? (Bu nedir?)

Das ist ein Apfel. (Bu bir elmadır.)

die Zwiebel (soğan) - eine Zwiebel (bir soğan)

Was ist das? (Bu nedir?)

Das ist eine Zwiebel. (Bu bir soğandır.)

Ist das eine Orange? (Bu bir portakal mı?)

Nein, das ist keine Orange. (Hayır, bu bir portakal değil.)

Das ist ein Pfirsich. (Bu bir şeftalidir.)

Was sind das? (Bunlar nedir?)

Sind das Erdbeeren? (Bunlar çilek midir?)

Nein, das sind keine Erdbeeren. (Hayır, bunlar çilek değil.)

Das sind Tomaten. (Bunlar domates.)

Not: Çokul isimlerde ein/eine (bir) kalibini kullanıyoruz.

eine Erdbeeren (bir çilekler) olmayacağı için.

Çoğu isimlerde olumsuz yaparken kein/keine kalibini kullanıyoruz.

+ Was ist dein Lieblingsobst? (En sevdiğin meyve hangisi?)

- Mein Lieblingsobst ist Kiwi. (En sevdiğim meyve kivi.)

+ Was ist dein Lieblingsgemüse? (En sevdiğin sebze hangisi?)

- Mein Lieblingsgemüse ist Karotte. (En sevdiğim sebze havuç.)

Wortschatz zu Lektion 5

die Mahlzeiten	öğün
das Frühstück	kahvaltı
das Mittagessen	öğlen yemeği
das Abendessen / das Abendbrot	akşam yemeği
der Käse	peynir
das Ei	yumurta
die Olive	zeytin
der Butter	tereyaoğlu
die Wurst	sosis / salam
die Sahne	kaymak / krema
der Salat	salata
das Brot	ekmek
der Reis	pirinç / pirinç pilavı
die Suppe	çorba
der Fisch	balık
das Fleisch	et
das Hähnchen	tavuk
der Zucker	şeker
das Butterbrot	tereyaoğlu ekmek
die Bratkartoffeln	patates kızartması
die Umgebung	çevre
das Salz	tuz

Verben zu Lektion 5

essen	yemek yemek
trinken	içmek
einkaufen / kauft... ein	alışveriş yapmak

kaufen	satin almak
einladen / ladet... ein	davet etmek
möchten	istemek
kosten	fiyati - olmak
brauchen	İhtiyaç olmak
finden	bulmak
vorbereiten / bereitet... vor	hazırlamak
mögen / mag	hoşlanmak / sevmek
schmecken	tatmak / tadında olmak
ankommen / kommt... an	varmak
schälen	kabuğunu soymak
schneiden	kesmek / doğramak
mischen	karıştmak
servieren	servis etmek

Adjektiven zu Lektion 5

salzig	tuzlu
süß	tatlı
bitter / scharf	aci / keskin
fett	yağlı
frisch	taze
sauer	ekşi
warm	ılık
kalt	soğuk
gern	seve seve
lecker	lezzetti

B. Die Getränke (İçecekler)

das Getränk	içecek
das Wasser	su
das Mineralwasser	maden suyu
die Milch	süt
der Kaffe	kahve
der Tee	cay
der Saft	meyve suyu
der Orangensaft	portakal suyu
die Limonade	limonata
die Cola	kola

Was isst du gern? (Ne yemekten hoşlanırsın?)

- + Ich esse **gern** Orangen. (Portakal yemeyi severim.)
- Ich esse **nicht gern** Suppe. (Çorba yemeyi sevmiyorum.)

Was trinkst du gern? (Ne içmekten hoşlanırsın?)

- + Ja, ich trinke **gern** Orangensaft. (Evet, portakal suyu içmeyi seviyorum.)

Der Marktplatz (Pazar)

Verkäufer: Kann ich Ihnen helfen? Was brauchen Sie? / Was möchten Sie?
(Yardımcı olabilir miyim?) (Neye ihtiyacınız var?) / (Ne istersiniz?)

Kunde: Ja, ich brauche/möchte!
(Evet, ihtiyacım var / istiyorum!)

Verkäufer: Wie viel Kilo möchten Sie?
(Kaç kilo ... istersiniz?)

Kunde: Ich möchte Kilo Wie viel kostet Kilo ...?
(.... Kilo istiyorum.) (.... Kilo ... nun fiyatı ne kadar?)

Verkäufer: Ein Kilo kostet .. (Bir kilo ... nın fiyatı ..)
Zwei Kilo kosten ... (İki kilo ... nın fiyatı ..)

Verkäufer: Sonst noch etwas? (Başka bir şey?)

Kunde: Ja, ich brauche noch (Evet ... ya da ihtiyacım var.)
/ Nein, danke schön. (Hayır, teşekkür ederim.)

Verkäufer: Ist das alles? (Hepsi bu kadar mı?)

Kunde: Ja, danke schön! (Evet, teşekkür ederim!)

Preisangaben (fiyat birimleri)

1,00 € = ein Euro (bir avro)

1,10 € = ein Euro zehn (1,10 avro)

2,95 € = zwei Euro und fünfundneunzehn Cent (2 avro 95 kuruş)

0,10 € = zehn Cent (10 kuruş)

Mengenangaben (ölçü birimleri)

ein Kilogramm = 1 kg

1 Gramm = 1 g

ein Pfund = 500 Gramm = yarım kilo

ein Bund = bir demet

ein Glas = bir bardak

eine Flasche = bir şişe

eine Dose = bir (teneké) kutu

eine Tasse = bir fincan

ein Teller = bir tabak

ein Stück = bir parça

eine Scheibe = bir dilim

ein Eßlöffel = bir çorba kaşığı

ein Teelöffel = bir çay kaşığı

Mögen (hoşlanmak/sevmek)

Ich	mag
Du	magst
Er/sie/es	mag
Wir	mögen
Ihr	mögt
Sie	mögen

Magst du Bananen? (Muz sever misin?)

+ Ja, ich mag Bananen. (Evet severim.)

- Nein, ich mag nicht. (Hayır sevmiyorum.)

ESSEN UND TRINKEN---GERN UND NICHT GERN

Yemek ve İçmek---severek ve sevmeyerek

Konuya ilgili fiiller: 'essen' fiili düzensiz bir fiildir, *sen* ve *o* → e harfi / olur.

Fazla s harfleri düşer. 'trinken' fiili düzenlidir.

essen (yemek) trinken (icmek)

ich	esse	trinke
du	isst	trinkst
er/sie/es	isst	trinkt
wir	essen	trinken
ihr	esst	trinkt
sie/sie	essen	trinken

gern yada gerne: bu kelime tek başına bir anlam ifade etmez, birlikte kullanıldığı fiile severek o fiili işlemek anlamını katar.

→ Ich spiele gern Fussball>>Futbol oynamayı severim

nicht gern yada nicht gerne: bu kelime tek başına bir anlam ifade etmez, birlikte kullanıldığı fiile sevmeyerek o fiili işlemek anlamını katar.

→ Ich spiele nicht gern Fussball>>Futbol oynamayı sevmem

Yeme içme ile ilgili diğer cümle ve soru kalıpları:

Was isst du gern? → 'Ne yemeyi seversin?' ya da 'Hangi yemeği seversin?'

Was trinkst du gern? → 'Ne içmeyi seversin? Ya da 'Hangi içeceği seversin?'

Burada kelime sonuna gelen "gern" kelimesi bir nevi "severek", "seve seve" benzeri bir anlam katar. Fiilden hemen sonra yazılır.

Şu şekilde cevap veririz:

Ich esse gerne Fisch. → Balık yemeyi severim.

Formül şu şekilde:

SORU:

Was + özneye göre çekimlenmiş yüklem" +gern?
(essen/trinken)

CEVAP:

özne + özneye göre çekimlenmiş yüklem" + gern + nesne.
(essen/trinken) (yiyecek, içecek).

OLUMSUZ CEVAP:

özne + özneye göre çekimlenmiş yüklem" +nicht gern + nesne.
(essen/trinken) (yiyecek, içecek).

WAS	essen/trinken (özneye göre çekimlenmiş)		özne	gern?
Was	isst		du	gern?
Sen ne yemeyi seviyorsun? / Hangi yemeyi seviyorsun				
Was	essen		Sie	gern?
Siz ne yemeyi seviyorsun? / Hangi yemeyi seviyorsunuz?				
Was	essen		wir	gern?
Biz ne yemeyi seviyoruz?				
Was	trinkst		du	gern?
Sen ne içmeyi seversin? / Hangi içeceği seversin?				
Was	trinkt		Ali (er)	gern?
Ali (o) ne içmeyi sever? / Ali hangi içeceği sever?				

özne	essen/trinken (özneye göre çekimlenmiş)		gern	nesne (yiyecek/içecek)
Ich	esse		gern	Pizza.
Ben pizza yemeyi severim. / Ben pizzayı severim.				
Du	isst		gern	Tomaten.
Sen domates yemeyi seversin.				
Sie / Ayşe	isst		gern	Brokkoli.
O / Ayşe brokoli yemeyi severim.				
Wir	essen		gern	Kartoffeln.
Biz patates yemeyi severiz				
Ihr	esst		gern	Blumenkohl.
Siz karnabahar yemeyi seversiniz.				

özne	essen/trinken (özneye göre çekimlenmiş)		nicht gern	nesne (yiyecek/içecek)
Ich	esse		nicht gern	Pizza.
Ben pizza yemeyi sevmem. / Ben pizzayı sevmem.				
Du	isst		nicht gern	Tomaten.
Sen domates yemeyi sevmeysin.				
Sie / Ayşe	isst		nicht gern	Brokkoli.
O / Ayşe brokoli yemeyi sevmeyiz. / Ayşe brokoliyi sevmeyiz				
Wir	essen		nicht gern	Kartoffeln.
Biz patates yemeyi sevmeyiz				
Ihr	esst		nicht gern	Blumenkohl.
Siz karnabahar yemeyi sevmeyiniz.				

Diğer bir cümle kalibi da fiilin, yüklenmin başına getirilmesi ile "mı, mı" sorularıdır. Yani cevabı EVET yada HAYIR olan sorulardır.

Özneye göre çekimlenmiş fiil + özne + gern + nesne? (essen/trinken)	(yiyecek/içecek)		
--	------------------	--	--

Özneye göre çekimlenmiş fiil (essen/trinken)	özne	gern	nesne (yiyecek/içecek)
Isst	Du	gern	Paprika?
Biber yemeyi sever misin?			
Trinkt	Ahmet	gern	Tee?
Ahmet çay içmeyi sever mi?			

Olumsuz olarak da ...sevmeyisin? şeklinde de şu şekilde sorulur:

Özneye göre çekimlenmiş fiil + özne + nicht gern + nesne? (essen/trinken)	rne +	(yiyecek/içecek)
--	-------	------------------

Özneye göre çekimlenmiş fiil (essen/trinken)	özne	nicht gern	nesne (yiyecek/içecek)
Isst	Du	nicht gern	Paprika?
Biber yemeyi sevmeyiz misin/sevmiyor musun?			
Trinkt	Ahmet	nicht gern	Tee?
Ahmet çay içmez miymez / sevmiyor mu?			

ya da sevme işi olmadan doğrudan sorarız

Özneye göre çekimlenmiş fiil + özne + nesne? (essen/trinken)	(yiyecek/içecek)	
---	------------------	--

Trinkt Ali Räffee?(Ali kahve içer mi?) Isst du Tomaten? (Sen domates yer misin?)

Özneye göre çekimlenmiş yüklem (essen/trinken)	özne	nesne (yiyecek/içecek)
Isst	du	Paprika?
Biber yer misin?		
Trinkt	Ahmet	Tee?
Ahmet çay içer mi?		

RUND UMS ESSEN-TRINKEN UND KOCHEN

Yeme-İçme ve Pişirme Hakkında

das Frühstück
kahvaltı

das Mittagessen
öğle yemeği

das Abendessen/das Abendbrot
akşam yemeği

frühstück
kahvaltı yapmak (fiil)

ich frühstücke
ben kahvaltı yapıyorum

du frühstückst
sen kahvaltı yapıyorsun

er/sie/es frühstückst*i*
o kahvaltı yapıyor

wir frühstücken
biz kahvaltı yapıyoruz

ihr frühstückt
siz kahv.yapıyorsunuz

sie frühstücken
onlar kahv.yapıyor

Sie frühstücken
Siz kahv. yapıyorsunuz.

zum Frühstück
kahvaltıda

zum Mittagessen
öglen yemeğinde...

zum Abendessen
akşam yemeğinde

zu Mittag
öglen (yemeğinde)

zu Abend
akşam (yemeğinde)

Beispielsätze/Örnek Cümleler:

Ich frühstücke.

Das Frühstück ist um 8 Uhr.

Ich esse zum Frühstück Eier.

Kahvaltı yapıyorum.

Kahvaltı saat 8'de.

Kahvaltıda yumurta yiyorum.

Ich esse das Mittagessen.

Öğlen yemeğini yiyorum.

Ich esse zum Mittagessen eine Pizza.

Öğlen yemeğinde pizza yiyorum.

Ich esse zu Mittag Nudeln mit Tomatensosse.

Öğlen yemeğinde domates soslu makarna yiyorum.

Ich esse zu Mittag.

Öğlen yemeği yiyorum.

Wir essen zum Abendessen Fisch und Kartoffeln.

Akşam yemeğinde balık ve patates yiyoruz.

Ich esse zu Abend eine grosse Pizza.

Akşam yemeğinde büyük bir pizza yiyorum.

Ich esse zu Abend

Akşam yemeğini yiyorum.

die Speisen/Yemekler

*die Vorspeise

meze, çerez, ordövr tabağı

*die Hauptspeise

ana yemek

*der Nachtisch

yemeğten sonra yenen tatlı yada meyve

*das Dessert

tatlı

*mein Lieblingsessen/Lieblingsgericht

en sevdiğim yemek

*mein Lieblingsgetränk

en sevdiğim içecek

- Mein Lieblingsessen/Lieblingsgericht ist Gulasch.

En sevdiğim yemek yahnidir.

- Mein Lieblingsgetränk ist Milch.

En sevdiğim içecek süttür.

*Ich habe Hunger / ich bin hungrig

açım, açıktım

*Ich habe Durst / ich bin durstig

susadım

*Das schmeckt mir!

bu leziz, bunun tadını beğendim

Lecker!

*Das schmeckt lecker

Bunun tadı nefis, leziz

*Guten Appetit

Afiyet Olsun

Zutaten

malzemeler

*den Tisch decken

masayı kurmak

-Ich decke den Tisch

masayı kuruyorum

*igitt

iğrenç

*pfui

iğrenç

*na ja

eh idare eder

*lecker

leziz, nefis

*warm essen

sıcak yemek yemek

-Ich esse am Mittag warm

Öğlen yemeğinde sıcak yemek yiyeceğim

*kalt essen

soğuk yemek yemek

-Ich esse zu Abend kalt

Akşam soğuk yemek yiyeceğim

Yeme içmede kullanılan fiiller:

kochen (tencerede pişirmek, kaynatmak, haşlamak)

ben	ich	kochе
sen	du	kochst
o	er/sie/es	kocht
biz	wir	kochen
siz	ihr	kocht
onlar	sie	kochen
"siz"	Sie	kochen

Örnekler:

-Ich kochе eine Suppe. Ben bir çorba pişiriyorum

-Du kochst Spaghetti Sen spaghetti pişiriyorsun

-Wir kochen Reis. Biz pilav pişiriyoruz.

backen (fırınlamak, fırında pişirmek)

ben	ich	backе
sen	du	backsık,
o	er/sie/es	backt
biz	wir	backen
siz	ihr	backt
onlar	sie	backen
"siz"	Sie	backen

Örnekler

-Ich backе einen Kuchen. Ben bir kek pişiriyorum.

-Du backsık eine Ente. Sen (fırında) bir ördek pişiriyorsun

-Wir backen ein Brot. Biz bir ekmek pişiriyoruz.

braten (kızartmak)

ben	ich	brate
sen	du	brätst
o	er/sie/es	brät
biz	wir	braten
siz	ihr	bratet
onlar	sie	braten
"siz"	Sie	braten

Örnekler:

-Ich brate Kartoffeln.

Ben patates kızartıyorum.

-Du brätst ein Hähnchen.

Sen tavuk kızartıyorsun.

-Wir braten Würstchen.

Biz sucuk kızartıyoruz.

grillen (ızgarada pişirmek)

ben	ich	grille
sen	du	grillst
o	er/sie/es	grillt
biz	wir	grillen
siz	ihr	grillt
onlar	sie	grillen
"siz"	Sie	grillen

Örnekler:

-Am Abend grille ich Fleisch.

Akşam ızgarada et pişireceğim.

-Er grillt die Fische.

O balıkları ızgarada pişiriyor.

Yemek hazırlarken kullanılacak fiiller ve örnek cümleler:

schneiden	-in Stücke schneiden	-Er schneidet die Tomaten in Stücke.	
kesmek, doğramak	doğramak	O domatesleri doğruyo.	
mischen	-Ich mische den Salat und die Gurken.		
(birbirine)karıştırmak	Marul ve salatalıkları karıştırıyorum.		
schlagen	die Sahne schlagen	-Ich schlage Butter und Zucker schaumig.	
çırpmak	kremayı çırpmak	Tereyağını ve şekeri krema kıvamında çırıyorum	
verröhren		-Ich verröhre die Suppe.	
Karıştırmak, karıştırmak		Çorbayı karıştırıyorum	
geben		-Ich gebe die Tomaten in den Topf.	
ilave etmek, koymak		Domatesleri tencereye koyuyorum.	
hinzugeben (ayrılabilen fiildir)	-Ich gebe der Suppe Salz und Pfeffer hinzu.		
İlave etmek/ilaveten koymak	Çorbaya tuz ve karabiber ekliyorum.		
erhitzen		-Ich erhitze den Ofen.	
ısitmak		Fırını ısıtıyorum.	
schälen	waschen	salzen	würzen
soymak	yıkama	tuzlamak, tuz koymak	baharat koymak